

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
	กิตติกรรมประกาศ.....	III
	สารบัญ.....	IV
	สารบัญตาราง.....	XII
	สารบัญภาพ.....	XIII
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
	1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	11
	2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	17
	3. ขอบเขตการวิจัย.....	17
	3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	17
	3.2 ขอบเขตด้านประชากร.....	20
	3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา.....	20
	4. กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย.....	21
	4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework).....	21
	4.2 สมมติฐานการวิจัย.....	23
	5. คำถามการวิจัย.....	23
	6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	24
	7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	24
2	การทบทวนวรรณกรรมและวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
	1. ความหมายและสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน.....	25
	1.1 ความหมายของสิทธิมนุษยชน.....	25
	1.2 ความหมายของสิทธิ.....	28
	1.3 ความหมายของเสรีภาพ.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	1.4 ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	41
	1.5 แนวความคิดของหลักความเสมอภาค.....	47
	2. วิวัฒนาการและสถานการณ์ของสิทธิมนุษยชนในเหตุการณ์สำคัญ ของ โลก.....	54
	2.1 ยุคประกาศอิสรภาพสหรัฐอเมริกา.....	54
	2.2 ยุคปฏิวัติสาธารณรัฐฝรั่งเศส.....	57
	2.3 ยุคแห่งการก่อตั้งประเทศในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง.....	63
	2.4 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย.....	69
	2.4.1 วิวัฒนาการและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน.....	69
	2.4.2 ความเห็นของนักวิชาการ.....	78
	2.4.3 สิทธิมนุษยชนตามระบบกฎหมายไทย.....	80
	2.4.3.1 สิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ.....	80
	2.4.3.2 สิทธิมนุษยชนตามพระราชบัญญัติอื่น.....	81
	3. เอกสารทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน.....	83
	3.1 English Bill of Rights, 1689 (พ.ศ. 2232).....	83
	3.2 American Declaration of Independence, 1776 (พ.ศ. 2319).....	85
	3.3 The Declaration of the Rights of Man and the Citizen (Déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen), 1789 (พ.ศ. 2332).....	88
	4. วิวัฒนาการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตาม สำนักกฎหมายธรรมชาติ และสิทธิตามธรรมชาติ.....	93
	4.1 ปรัชญากฎหมายธรรมชาติ ยุคกรีกโบราณ และโรมัน (ค.ศ. 500 - ศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสตกาล).....	94
	4.2 ปรัชญากฎหมายธรรมชาติยุคมีด (ศตวรรษที่ 5-12) และยุคกลาง (ศตวรรษที่ 12-16).....	96
	4.3 ปรัชญากฎหมายธรรมชาติยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (ศตวรรษที่ 14-16) และยุคปฏิรูปอารยะธรรม (ศตวรรษที่ 16).....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	4.4 ปรัชญากฎหมายธรรมชาติ ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม (ศตวรรษที่ 18-19).....	102
	4.5 ปรัชญากฎหมายธรรมชาติยุคร่วมสมัยหรือยุคสมัยใหม่.....	103
	5. การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักนิติรัฐ.....	104
	5.1 หลักการแบ่งแยกอำนาจ.....	105
	5.2 หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	106
	5.3 หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง.....	107
	5.4 หลักความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา.....	108
	5.5 หลักการประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ในการพิจารณาคดีขององค์กรตุลาการ.....	111
	5.5.1 การฟังความสองฝ่าย.....	111
	5.5.2 การพิจารณาคดีโดยเปิดเผย.....	112
	5.5.3 การพิจารณาคดีด้วยความเป็นกลางของผู้พิพากษา.....	113
	5.5.4 ความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดี...	114
	5.5.5 การควบคุมและการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษา...	120
	6. การพัฒนากฎหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ.....	121
	6.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านกระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค.....	121
	6.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ.....	123
	7. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายใต้องค์การสหประชาชาติ.....	125
	7.1 เจตนารมณ์ของกฎบัตรสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน.....	125
	7.2 การร่างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	127
	7.3 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายใต้ปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	128
	7.3.1 ประเภทของสิทธิที่ได้รับการคุ้มครอง.....	129
	7.3.2 ลักษณะทางกฎหมายของสิทธิมนุษยชน.....	131

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	7.3.3 พันธกรณีทางกฎหมายของปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	131
	8. การขอความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากองค์การระหว่างประเทศ.....	132
	8.1 การขอรับความคุ้มครองจากคณะกรรมการวินิจฉัย ข้อพิพาทระหว่างประเทศ.....	133
	8.2 การขอรับการคุ้มครองจากศาลระหว่างประเทศ.....	135
	8.2.1 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice: ICJ).....	135
	8.2.2 ศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court: ICC).....	137
	8.2.3 การขอรับความคุ้มครองจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน สหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC).....	138
	9. บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครอง สิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาค.....	139
	9.1 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแห่งสหภาพยุโรปตามอนุสัญญา ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ค.ศ. 1950 (พ.ศ. 2493).....	139
	9.1.1 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแห่งสหภาพยุโรป.....	139
	9.1.2 ประวัติความเป็นมาของสหภาพยุโรป.....	140
	9.1.3 การจัดทำอนุสัญญาเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน.....	140
	9.1.4 สาระสำคัญของอนุสัญญา.....	147
	9.2 อนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งทวีปอเมริกา ค.ศ. 1969 (พ.ศ. 2512) (สนธิสัญญาซานโฮเซคอสตาริกา).....	154
	9.2.1 องค์กร (Organisation).....	155

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	9.2.2 อำนาจหน้าที่และการดำเนินงาน (Jurisdiction and Functions).....	157
	9.2.3 กระบวนพิจารณา (Procedure).....	159
	9.3 กระบวนพิจารณาของศาลสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองแห่ง ทวีปแอฟริกา (The African Court on Human and Peoples' Rights).....	162
	9.3.1 แนวคิดในการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมือง แห่งทวีปแอฟริกา.....	162
	9.3.2 อำนาจหน้าที่ (Jurisdiction).....	163
	9.3.3 กระบวนพิจารณาคดีที่มีข้อพิพาท (Contentious Procedure).....	164
	9.3.4 คำพิพากษาของศาล (Judgment of the Court).....	167
	9.3.5 การขอให้ทบทวนคำพิพากษา (Request for Review of a Judgment).....	170
10.	บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรตุลาการในการทำหน้าที่ คุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศ.....	170
	10.1 กฎหมายฉบับที่ 26 ว่าด้วย การจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนของ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ค.ศ. 2000 (พ.ศ.2543) (Law No. 26 Establishing the Ad Hoc Human Rights Court Republic of Indonesia, 2000).....	170
	10.1.1 บททั่วไป.....	171
	10.1.2 สถานภาพและสถานที่ตั้งของศาลสิทธิมนุษยชน.....	172
	10.1.3 ขอบเขตอำนาจศาล.....	172
	10.1.4 กระบวนพิจารณาคดีของศาลสิทธิมนุษยชน.....	174
	10.1.5 การคุ้มครองผู้เสียหายและพยาน.....	187
	10.1.6 การเยียวยา การชดเชยคืน และการฟื้นฟู.....	187
	10.1.7 บทกำหนดโทษ.....	188
	10.1.8 ศาลสิทธิมนุษยชนเฉพาะคดี.....	189

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	10.2 รัฐบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1993 (พ.ศ. 2536) ของสาธารณรัฐอินเดีย (The Protection of Human rights Act, 1993 of Republic of India).....	190
	10.2.1 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน.....	190
	10.2.2 อำนาจการสอบสวน.....	191
	10.2.3 การสืบสวน.....	193
	10.2.4 คำให้การที่กระทำโดยบุคคลต่อคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	195
	10.2.5 บุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากผลของการสอบสวน.....	195
	10.2.6 กระบวนพิจารณา (Procedure).....	195
	10.2.7 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งรัฐ.....	198
	10.2.8 กลไกในการพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	203
	11. รูปแบบการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย.....	204
	11.1 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยองค์กรตุลาการ.....	204
	11.1.1 ศาลรัฐธรรมนูญ.....	204
	11.1.2 ศาลยุติธรรม.....	207
	11.1.3 ศาลปกครอง.....	210
	11.2 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยองค์กรอื่นที่มีไต่ศาล.....	213
	11.2.1 ผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	213
	11.2.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	214
3	วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology).....	221
	3.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research).....	221
	3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview).....	224
	3.3 การร่วมออกแบบคำถามวิจัย (Participatory Design, Co-Design).....	226
	3.4 พื้นที่ศึกษา.....	226
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	226

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	3.6 วิธีการจัดทำร่างกฎหมายการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชน และวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	227
	3.7 การรับฟังความคิดเห็น (Hearing).....	227
4	การจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	229
	4.1 สภาพการณ์ของปัญหาและผลกระทบจากการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย.....	230
	4.2 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายไทย.....	246
	4.3 รูปแบบการพิจารณาคดีและศาลสิทธิมนุษยชนตาม กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ.....	279
	4.4 รูปแบบกฎหมายต้นแบบ (Model law) ในการจัดตั้ง ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	306
5	กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	310
	5.1 การจัดทำกรที่มีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design).....	312
	5.2 การเปรียบเทียบการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชนผลจากการวิจัยกับผลจากการทำ Co-Design.....	342
	5.3 การจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชน แห่งชาติและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	343
	5.4 การรับฟังความคิดเห็น (Hearing).....	361
	5.5 ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณา คดีสิทธิมนุษยชน พ.ศ.	381
6	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	392
	6.1 สรุปและอภิปรายผล.....	393
	6.2 ข้อเสนอแนะ.....	401
	6.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	402

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6 6.4 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน.....	403
บรรณานุกรม.....	405
ภาคผนวก.....	427
ก การสัมภาษณ์เชิงลึก.....	428
ข การร่วมออกแบบคำถามวิจัย (Co-design).....	434
ค การรับฟังความคิดเห็น (Hearing).....	446
ง คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 30/2553.....	480
จ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ 142/2547.....	490
ประวัติผู้วิจัย.....	513

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	เปรียบเทียบการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย.....	253
4.2	เปรียบเทียบการรับรองสิทธิมนุษยชนและการจัดตั้งองค์กรคุ้มครองสิทธิใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	256
4.3	การพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน โดยศาลสิทธิมนุษยชน.....	302
4.4	เนื้อหากฎหมายวิธีพิจารณาความศาลสิทธิมนุษยชนในระดับทวีป.....	304
4.5	เนื้อหาสาระของกฎหมายวิธีพิจารณาความศาลสิทธิมนุษยชน ในระดับประเทศ.....	305
5.1	การจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน กลุ่มประชากรเฉพาะ.....	327
5.2	การจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน กลุ่มประชากรผสม.....	337
5.3	การเปรียบเทียบการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณาคดี สิทธิมนุษยชนกลุ่มประชากรเฉพาะและกลุ่มประชากรผสม.....	339
5.4	การเปรียบเทียบการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีพิจารณาคดี สิทธิมนุษยชนกลุ่มประชากรเฉพาะและกลุ่มประชากรผสมจากผล จากการวิจัยกับผลจากการทำ Co-Design.....	342
5.5	ร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและ วิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน.....	351
5.6	ร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน พ.ศ. พร้อมหลักการและเหตุผล.....	368

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	22
5.1	การนำเสนอประเด็น Co-Design.....	313
5.2	การอภิปรายและการนำเสนอตามประเด็น Co-Design ของประชากรกลุ่มเฉพาะ.....	314
5.3	การอภิปรายและการนำเสนอตามประเด็น Co-Design ของประชากรกลุ่ม ผสม.....	315
5.4	เลขประจำกลุ่มประชากรเฉพาะและประชากรผสม.....	316
5.5	การอภิปรายและการนำเสนอต่อที่ประชุม.....	317
5.6	การรับฟังความคิดเห็น.....	361